

Çözüm, Uludağ Üniversitesi'nin de BİTİK'ten ölçüm yetkisi almasından geçmektedir. Ancak yine de halk sağlığı uzmanının Uludağ Üniversitesi'nden atanmasında hukuken herhangi bir sakınca yoktur ve bazı mahkemelerin bu yola gittiği bilinmektedir.

3) Bilimsel Görüşlerde Baz İstasyonları ve Elektromanyetik Alanlar

Bilimsel görüşlerde baz istasyonlarının ve elektromanyetik alanların (EMA) zararları konusu göreceli olarak değerlendirilmektedir. Bazı görüşlerde, EMA maruziyetinin uzun vadede insan sağlığına zarar vereceği vurgulanırken; diğer bazı görüşlerde ise, EMA maruziyetinin henüz kanıtlanmış bir zararı olmadığı vurgulanmaktadır. Ancak, burada önemle belirtmemiz gerekir ki hiçbir bilimsel görüşte "baz istasyonları ve EMA maruziyeti kesinlikle zararsızdır" denmemekte, daha doğrusu denememektedir.

Bu konuda henüz yeterli bulgu olmadığına değinilmekte ve zararın ortaya çıkmasının uzun yıllar alabileceği vurgulanmaktadır. EMA maruziyetinin insan sağlığına zarar verdiğini savunan görüşlerden bazıları aşağıda kısaca şöyle özetlenebilir: Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı öğretim görevlisi Uzman Dr Alpaslan Türkkan'ın "Elektromanyetik Alan (EMA) ve İnsan Sağlığı" konulu Nilüfer Sağlık Platformu'nun 4 Mart 2009 tarihli oturumunda sunulan çalışmada, baz istasyonları, trafolar, yüksek gerilim hatları ve diğer elektromanyetik alanların insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerine değinilmiş ve elektromanyetik alanlara sürekli maruz kalmanın sağlık açısından doğurabileceği sıkıntılar vurgulanmıştır. (Bu sıkıntılar arasında ciddi fiziki sıkıntılar ve hastalıklar olduğu gibi, psikolojik sıkıntılar (depresyon, intihara eğilim artışı vb.) da bulunmaktadır.)

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı öğretim görevlisi Uzman Dr Alpaslan Türkkan'ın "Elektromanyetik Alanın İnsan Sağlığına Etkileri" konulu bir diğer raporunda⁸ da elektromanyetik alanların hücreler arası aktivitelere, immün sisteme (bağışıklık sistemi), embriyoya, hormon salgılarına olumsuz etkileri olduğu belirtilmiştir.

Prof.Dr. Hilmi SABUNCU da baz istasyonlarının zararlı etkileri olduğu görüşündedir⁹. Hatta yazarın makalesinden alınan şu paragraflar konunun vahametini ortaya koymak bakımından dikkat çekicidir: "Sonuç olarak birçok araştırmada, laboratuvar koşullarında Elektromanyetik alanlara maruz bırakılan deney hayvanlarında, birçok yaşamsal sistem üzerinde olumsuz etkiler ifade edilmektedir. Bu nedenlerdir ki sağlığa zararlı bir etken olarak kabul edilen Elektromanyetik radyasyon veya alanlar için yaşamsal alanlarda birtakım limitler oluşturulmuştur."

Aynı makalenin devamındaki şu ifadeler de dikkat çekicidir: "Cep telefonları veya baz istasyonları gibi EM radyasyon veya alan oluşturan cihazların etkilerinin genel halk sağlığı açısından çok ciddi sağlık riskleri oluşturabileceğini; bu olumsuzlukların ortaya konmasının uzun yıllar alabileceğini, bu durumun bugün önlem almama nedeni olmaması gerektiğini, önemle ifade etmeliyiz."

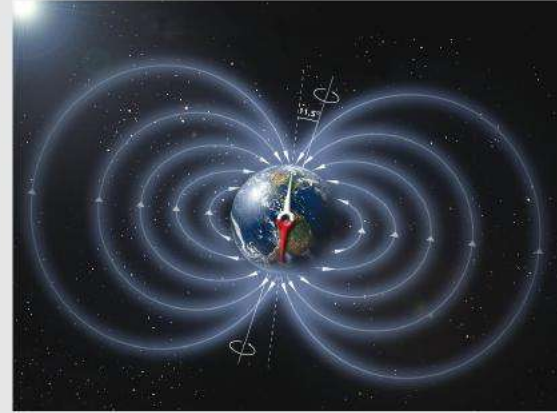
Prof. Dr. Nesrin Seyhan ATALAY da 1999 yılında düzenlenen "Bilişim Toplumuna Giderken Elektromanyetik Kirlilik Etkileri Sempozyumu"nda yaptığı açılış konuşmasında EMA maruziyetinin sakıncaları arasında doku ve hücre sistemlerinde bozulma, kanser, bağışıklık sisteminde zayıflama, sinir sistemine olumsuz etkiler, kalp hızında düşüş, DNA'da bozulma, beyinde demir ve manganez artışı gibi birtakım ciddi rahatsızlıklara yol açması olarak vurgulanmıştır.

Cumhuriyet Gazetesi'nin Enerji ekinde de¹⁰ "Elbette gereksiz ve uzun süre elektromanyetik alana maruz kalmaktan kaçınmakta fayda bulunmaktadır. Bu etki yalnızca cep telefonlarında söz konusu değildir. Burada söz konusu olan elektromanyetik alan (EMA) ve etkileridir... Elektromanyetik alanlar, ayrıca radyo ve televizyon antenleri ve cep telefonu antenleri (baz istasyonları) tarafından da üretilir." denilerek elektromanyetik alanların etkilerine vurgu yapılmıştır. İnternet ansiklopedisi olarak tanımlanan wikipedia'da da EMA maruziyetinin olumsuz etkileri vurgulanmıştır.¹¹ Buna göre, elektromanyetik alan maruziyetinin DNA tahribinden tutun da hücre zarında ciddi hasarlara yol açmasına kadar pek çok zararlı

etkisi de bulunmaktadır. Uykusuzluk, sinirlilik, alzheimer, Parkinson da bu etkilerden en sık görülenlerindendir. İngiliz Tabipler Birliği tarafından yapılan ve Mayıs 2001 yılında yayımlanan bir raporda¹² radyofrekans radyasyon (RFR) arttıkça kanserli olguların arttığı; düşük düzeyde bile maruz kalınan RFR'un kadınlarda doğurganlığı azalttığı; yüksek düzeyde maruz kalınan RFR'un gözde (retineda, iriste ve korneada) hasara yol açtığı; bellek, reaksiyon zamanı ve uyku düzeninin RFR'a maruz kalınmadan olumsuz etkilendiği; RFR'a maruz kalmanın baş ağrısına, kan basıncında yükselmeye, baş dönmesine, baş sıcaklığının artmasına, kulak ağrısına, kulak arkasında yanmaya, sinirliliğe ve cilt yanması gibi bulgulara yol açtığı açıklanmıştır.

Bu görüşlere benzer pek çok görüş, EMA maruziyetinin zararlarının ortaya konması bakımından değişik yerlerde yayımlanmış ve konunun önemi vurgulanmaya çalışılmıştır.

Ancak, bu görüşlerin karşısında da birtakım görüşler bulunmaktadır. Şunu belirtmemiz gerekir ki bu görüşlerden hiçbirinde baz istasyonlarının kesinlikle zararı yoktur denilememektedir. Bu konu Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı ABD Öğretim Görevlisi Doç.Dr. Kayihan PALA tarafından şu sözlerle vurgulanmıştır:¹³ "Bugün baz istasyonlarının kansere yol açtığına ilişkin "kanıtlanmış" epidemiyolojik veriler henüz ortada yoktur. Ancak bilindiği gibi, "Kanın yokluğu, yokluğun kanıtı değildir!". Baz istasyonlarının gerçek zararlarının ortaya çıkması onyıllar alabilecektir. Bu konuda, kamu üzerine düşeni yapmakta oldukça gecikmektedir."¹⁴

Doç.Dr Kayihan PALA, raporunda baz istasyonları ile aynı frekansları kullanan cep telefonlarının kullanım süresi arttıkça istatistiksel olarak ve anlamlı biçimde baş dönmesinin, keyifsizliğin, hafıza bozukluklarının, konsantrasyon bozukluklarının, bellek kaybının, baş ağrısının, kulakta ve kulak arkasında ağrı ve kızarıklığın, yüzde yanma ve kafa sıcaklığının arttığını belirtmektedir.¹⁵

EMA maruziyetinin etkileri bakımından TÜBİTAK tarafından yayımlanan "Elektromanyetik Dalgalar ve İnsan Sağlığı, Sıkça Sorulan Sorular ve Yanıtları" adlı 2001 tarihli bültendeki ifadeler, EMA'nın zararlı etkilerine "farklı ve karşıt bakış açısı getirmesi bakımından" dikkat çekicidir. Bültende EMA maruziyetinin etkileri şu ifadelerle vurgulanmıştır:

8. http://cevre.nilufer.bel.tr/index2.asp?sec_id_no=5 (Erişim tarihi : 26.03.2008)

9. SABUNCU, H. Hilmi; "Elektromanyetik Radyasyonlarla veya Elektromanyetik Alanlarda Çalışanların Sağlık Riskleri"; Türk Tabipleri Birliği, Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi, Temmuz 2000, s. 15-18

10. 26.08.2008 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nin "Enerji" eki, s.1

11. http://tr.wikipedia.org/wiki/Baz_istasyonu (Erişim tarihi: 08.07.2008)

12. "BMA (2001): British Medical Association Board of Science and Education, Mobile phones and health, An interim Report", Aktaran : PALA, Kayihan; Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008-404 E sayılı dosyasına sunulan bilirkişi raporu, s. 3

13. PALA, adı geçen rapor, s. 3

14. PALA, adı geçen rapor, s. 5

15. "Health Effects associated with mobile base stations in communities: the need for health studies, 2001" Aktaran : PALA, adı geçen rapor ,s.3